

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄN

Att söka tillstånd för miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen
Örebro län

- * Titel: Att söka tillstånd för miljöfarlig verksamhet
- * Utgivare: Länsstyrelsen i Örebro län
- * Omslagsfoton: Mostphotos

Version 2019-01-28

Inledning

Vi lever i en tid där många av jordens invånare har ett materiellt välstånd som aldrig förekommit tidigare i historien. Detta välstånd bygger till stor del på att vi konsumerar naturresurser i snabbare takt än de nybildas. Förbrukningen av fossilt bränsle bidrar också till att vårt klimat påverkas. Sverige är ett av de många länder som slagit fast att vi måste uppnå en hållbar utveckling för att kunna lämna efter oss en god livsmiljö även till kommande generationer.

Den svenska miljöbalken (MB) inleds med just denna målsättning – ”bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö”.

Det är viktigt att ta fasta på denna målsättning under den kommande tillståndsprövningen. Det är många regler som ska tillämpas vid en tillståndsprövning. Syftet med alla dessa regler är att de ska bidra till en förbättring av människors hälsa och miljön.

Den här broschyren är tänkt som ett stöd för dig som ska söka tillstånd för en verksamhet som bedrivs i Örebro eller Värmlands län och där tillstånd ska sökas hos Länsstyrelsen (sk. B-verksamhet). Ärenden som prövas av Mark- och miljödomstolen följer samma steg fram till dess att ansökan lämnas in. Kraven på innehåll i ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen är också samma.

Sammanfattning

En närmare beskrivning finns på de kommande sidorna.

Samrådsprocessen (steg 1 - 4)

Samråd för verksamheter som bedrivs i Värmlands län hålls med Länsstyrelsen i Värmland och samråd för verksamheter som bedrivs i Örebro län hålls med Länsstyrelsen i Örebro. Ansökan och MKB:n lämnas dock i båda fallen in till Länsstyrelsen i Örebro län.

Syfte med samrådsprocessen är följande:

- Ge verksamhetsutövaren tidig kunskap om kända eller befarade omständigheter som kan utgöra hinder för tillstånd.
- Klargöra problemställningar i projektet.
- Klargöra om alternativa lösningar eller lokaliseringar behöver utredas och redovisas.
- Ge allmänheten möjligheter att påverka i ett tidigt skede.
- Möjliggöra en relevant avgränsning av sakfrågor som behöver belysas i ansökan och miljökonsekvensbeskrivning (MKB).
- Att klargöra om verksamheten kan antas medföra *betydande* eller *ej betydande miljöpåverkan* – begrepp i miljöbalken som styr omfattning av samråd och MKB.

Det är verksamhetsutövaren (VU) som har ansvaret för att genomföra samrådet och att det sker på ett sätt som uppfyller lagens krav. Brister i samrådsförfarandet kan leda till att ansökan avvisas eller att ärendet vid ett eventuellt överklagande till Mark- och miljödomstolen återförvisas för ny prövning.

Verksamhetens bedömda miljöpåverkan styr vilken omfattning samrådet ska ha. Det finns två nivåer och vilken nivå som ska tillämpas avgörs av om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller ej. För vissa typer av verksamheter är det fastställt genom § 6 i miljöbedömningsförordning (2017:966) att de alltid ska anses medföra betydande miljöpåverkan. I övriga fall och vid ändring av verksamheter som omnämns i § 6 miljöbedömningsförordning (2017:966) beslutar Länsstyrelsen om vad som ska gälla.

1. Underlag skickas in till Länsstyrelsen

Verksamhetsutövaren (VU) kontaktar Länsstyrelsen och informerar om sina planer. Senast tre veckor före mötet förser verksamhetsutövaren Länsstyrelsen med skriftligt underlag om den planerade verksamheten. Underlaget ska innehålla följande uppgifter: (Miljöbedömningsförordning (2017:966) § 8)

1. Verksamhetens eller åtgärdens utformning och omfattning,
2. rivningsarbeten, om sådana kan förutses,
3. verksamhetens eller åtgärdens lokalisering,
4. miljöns känslighet i de områden som kan antas bli påverkade,
5. vad i miljön som kan antas bli betydligt påverkat,
6. de betydande miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser, i den utsträckning sådana uppgifter finns tillgängliga,

7. åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa negativa miljöeffekter, i den utsträckning sådana uppgifter finns tillgängliga,
8. och den bedömning som den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden gör i frågan om huruvida en betydande miljöpåverkan kan antas.

Om samrådsunderlaget avser en verksamhet eller åtgärd som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, ska underlaget innehålla en upplysning om detta.

2. Bedömning av hur fortsatt samråd ska ske

Länsstyrelsen avgör om fortsatt samråd ska ske som:

- Undersökningssamråd (för att undersöka om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan).
- Avgränsningssamråd (för de verksamheter som kan antas medföra betydande miljöpåverkan).

3. Undersökningssamråd

Ett undersökningssamråd får genomföras så att det också uppfyller kraven på avgränsningssamråd. Detta är lämpligt när det bedöms att Länsstyrelsen kan komma att besluta om betydande miljöpåverkan.

Verksamhetsutövaren håller samråd med Länsstyrelsen och kommunens miljönämnd, helst vid ett och samma tillfälle och gärna på platsen för den planerade verksamheten. En dagordning bör vara upprättad innan samrådsmötet. Vid samrådet diskuteras, förutom den planerade verksamheten och dess miljökonsekvenser, hur den fortsatta prövningen går till. Bland annat diskuteras vilka i omgivningen som kan anses vara särskilt berörda och därför bör ingå i samrådsgruppen samt hur samrådet med dessa kan genomföras.

Samrådsgrupp

Länsstyrelsen och kommunens miljönämnd tillhör alltid samrådsgruppen. Grannar (närboende, eventuella närbelägna industrier, affärer, skolor m.m.) bör också alltid räknas till enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Beroende på verksamhetens omfattning kan även en bredare allmänhet bli berörd.

Samråd med övriga berörda

Samråd med de särskilt berörda enskilda kan ske genom att de informeras skriftligt via brev, e-post eller på liknande sätt. I informationen lämnas uppgift om vem som kan svara på frågor och ta emot eventuella synpunkter eller upplysningar. I de fall en bredare allmänhet ska informeras sker detta lämpligen genom en annons i ortspressen. Annonserna kan följas av ett möte där VU mer ingående beskriver vilken verksamhet som planeras och ger deltagarna möjlighet att lämna synpunkter.

De brev som delas ut, och/eller de annonser som sätts in i aktuella tidningar, ska innehålla en kortfattad sammanfattning av underlaget till samrådet (lokalisering, omfattning, utformning och förutsedd miljöpåverkan) samt en hänvisning till var man kan få ytterligare information. I informationen uppmanas mottagarna att lämna synpunkter och ställa frågor. Av informationen

ska det framgå hur, när och till vem frågor kan ställas och eventuella synpunkter lämnas. Glöm inte att ange ett sista svarsdatum! Ett förslag till utformning av skriftlig information finns i **Bilaga 3 (sidan 16)** och förslag till annons i **Bilaga 4 (sidan 18)**.

Samrådsredogörelse

VU ska sammanställa vad som kommit fram under samrådet och en samrådsredogörelse ska skickas in till Länsstyrelsen efter det att samråd med myndigheterna och enskilda berörda har hållits.

En **samrådsredogörelse ska innehålla** en lista över vilka som informerats, hur de informerats, synpunkter som framkommit och bemötande av dessa synpunkter och de eventuella justeringar av de ursprungliga planerna som VU tänker göra med anledning av inkomna synpunkter. Anteckningar från möten, kopior på informationsutskick, tidningsannonser m.m. ska bifogas. De synpunkter som har framförts av kommunens miljönämnd och Länsstyrelsen ska också framgå.

Om Länsstyrelsen beslutar att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan är det obligatoriskt att samråda med en större krets. Beslutet kan inte överklagas.

Bedömningen av om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte kan ha skett redan på myndighetssamrådet/undersökningssamrådet och i dessa fall kan VU samordna ett samråd med den större kretsen redan innan samrådsredogörelsen skickas in.

Länsstyrelsen beslutar om betydande eller ej betydande miljöpåverkan

När Länsstyrelsen tagit del av samrådsredovisningen så ska de besluta om att verksamheten kan antas medföra betydande eller ej betydande miljöpåverkan.

Om betydande miljöpåverkan kan antas ska ett avgränsningssamråd hållas om inte undersökningssamrådet redan från början utformats som ett avgränsningssamråd.

Om betydande miljöpåverkan inte kan antas så kan VU göra klart ansökan med en så kallad liten MKB.

4. Avgränsningssamråd

Ett avgränsningssamråd ska alltid hållas om den planerade verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Verksamhetsutövaren håller samråd med Länsstyrelsen och kommunens miljönämnd, helst vid ett och samma tillfälle och gärna på platsen för den planerade verksamheten. En dagordning bör vara upprättad innan samrådsmötet. Vid samrådet diskuteras, förutom den planerade verksamheten och dess miljökonsekvenser, hur den fortsatta prövningen går till. Bl.a. diskuteras vilka som bör ingå i samrådsgruppen, hur samrådet med dessa kan genomföras.

Samrådsgrupp

Länsstyrelsen och kommunens miljönämnd tillhör alltid samrådsgruppen. Grannar (närboende, eventuella närbelägna industrier, affärer, skolor m.m.) bör också alltid räknas till enskilda som kan antas bli särskilt berörda precis som vid utredningssamråd.

Vidare ska samråd ske med övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas berörda av verksamheten.

Samråd med de särskilt berörda enskilda kan ske genom att de informeras skriftligt via brev, e-post eller på liknande sätt. I informationen lämnas uppgift om vem som kan svara på frågor och ta emot eventuella synpunkter eller upplysningar. I de fall en bredare allmänhet ska informeras

sker detta lämpligen genom en annons i ortspressen. Annonsen kan följas av ett möte där VU mer ingående beskriver vilken verksamhet som planeras och ger deltagarna möjlighet att lämna synpunkter.

De brev som delas ut, och/eller de annonser som sätts in i aktuella tidningar, ska innehålla en kortfattad sammanfattning av underlaget till samrådet (lokalisering, omfattning, utformning och förutsedd miljöpåverkan) samt en hänvisning till var man kan få ytterligare information. I informationen uppmanas mottagarna att lämna synpunkter och ställa frågor. Av informationen ska det framgå hur, när och till vem frågor kan ställas och eventuella synpunkter lämnas. Glöm inte att ange ett sista svarsdatum! Ett förslag till utformning av skriftlig information finns i **Bilaga 3 (sidan 16)** och förslag till annons i **Bilaga 4 (sidan 18)**.

Avgränsning av MKB

Enligt 6 kap 29 § MB ska samrådet omfatta verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om MKB:s innehåll och utformning.

Verksamheter i § 6 i miljöbedömningsförordningen.

Vid nyetablering av verksamheter som ingår i § 6 miljöbedömningsförordningen (2017:966) fattar inte Länsstyrelsen något beslut om betydande miljöpåverkan efter samrådet. Det beror på att verksamheten per automatik antas medföra betydande miljöpåverkan och en större samrådskrets är därmed obligatorisk. Efter samrådsprocessen upprättar VU en samrådsredogörelse som bifogas ansökan.

Ansökan inklusive miljökonsekvensbeskrivning (MKB) (steg 5)

Ansökan består av två delar. Dels en MKB som mer grundligt beskriver miljöförhållanden, olika lokaliseringalternativ, påverkan på miljön etc. och dels en ansökan där VU tydligt anger vad ansökan omfattar (yrkanden, förslag till skyddsåtgärder m.m.).

5. Upprättande av ansökan och MKB

VU upprättar en ansökan och en MKB som bifogas ansökan. För innehåll se **bilaga 1 (sidan 8)** och **bilaga 2 (sidan 11)**. Ansökan och MKB inlämnas till Länsstyrelsen i Örebro län i så många ex som överenskommit på samrådet samt i digital form.

Länsstyrelsens handläggning (steg 6 - 12)

6. Länsstyrelsen skickar ansökan och MKB till kommunens miljönämnd för yttrande om eventuell komplettering. (Där ansökan omfattar verksamheter i Värmland skickar Länsstyrelsen i Örebro den även till Länsstyrelsen i Värmland).

Kommunens miljönämnd (och i förekommande fall Länsstyrelsen i Värmland) yttrar sig över vilka kompletteringar som eventuellt behöver göras av ansökan och MKB.

7. Länsstyrelsen begär att VU vid behov kompletterar handlingarna.

Länsstyrelsen bedömer om ansökan och MKB är komplett. Om underlag saknas eller om uppgifter är oklara begär Länsstyrelsen att VU kompletterar handlingarna.

8. Kungörelse och remiss

När ansökan är komplett kungör Länsstyrelsen ansökan och MKB i ortspressen. Kostnaden för annonsering betalas av sökanden. Den som kan beröras av verksamheten ges på detta sätt tillfälle att yttra sig. Länsstyrelsen skickar ansökan till kommunens miljönämnd (och i förekommande fall till Länsstyrelsen i Värmland) för yttrande. Beroende på ärendets karaktär och omfattning kan fler remissinstanser förekomma. Länsstyrelsen i det län verksamheten bedrivs ska alltid ges möjlighet att yttra sig. Länsstyrelsen underrättar Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om ansökan.

Länsstyrelsen ser till att handlingarna i ärendet hålls tillgängliga för allmänheten hos en aktförvarare, oftast kommunkansliet eller miljöförvaltningen i den kommun där verksamheten ska bedrivas. Handlingarna finns också tillgängliga hos Länsstyrelsen.

9. Yttranden inkommer och bemöts

De remissinstanser och berörda som har något att invända eller framföra skriver till Länsstyrelsen. Yttranden från berörda myndigheter och övriga ska ha kommit in till Länsstyrelsen inom den tid som angivits i kungörelsen (minst 30 dagar). VU ges därefter möjlighet att bemöta yttrandena.

10. Beslut

Länsstyrelsens miljöskydds-enhet, som hittills handlagt ärendet, lämnar ett förslag till beslut till Miljöprövningsdelegationen (MPD) inom Länsstyrelsen. MPD fattar beslut i ärendet och beslutar samtidigt om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven enligt miljöbalkens 6 kap. I beslutet framgår vilka villkor som ska gälla för verksamheten.

11. Beslutet skickas till berörda och kungörs i ortspressen

Beslutet skickas till VU, de som har yttrat sig i ärendet, aktförvararen och till Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (för täkter även till Skatteverket). Beslutet kungörs i ortspressen och i Post- och Inrikes tidningar.

12. Rätt att överklaga beslutet

Den som berörs av beslutet (t.ex. VU, närboende och miljöorganisationer) har rätt att inom 5 veckor efter beslutsdagen överklaga beslutet. Överklagan görs genom skrivelse till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen bedömer om det inkommit i rätt tid. Överklagandet prövas av Mark- och miljödomstolen vars dom kan överklagas till Mark- och Miljööverdomstolen.

Bilaga 1

Ansökans innehåll

Vad som ska ingå i en ansökan finns reglerat i 22 kap. 1 § miljöbalken (MB) jämfört med 19 kap 5 § miljöbalken. Branschspecifika regler kan finnas i andra författningar. Som exempel kan nämnas 36 § i förordning (2001:512) om deponering av avfall och 20a § i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Vissa branscher, t ex Sveriges Bergmaterialindustri har i samarbete med länsstyrelserna tagit fram egen vägledning som är specifik för branschen om vad en ansökan och MKB ska innehålla. Länsstyrelsen rekommenderar att sådana vägledningar används!

Se listan som en checklista! Ansökans omfattning ska anpassas till verksamhetens art och omfattning. Punkter kan både behöva läggas till och dras ifrån!

En ansökan ska vara skriftlig och lämnas i så många exemplar som överenskommits vid samrådet samt digitalt. Ansökningar om vindkraftparker kan även lämnas in digitalt via www.vindlov.se.

1. Administrativa uppgifter

- verksamhetsutövarens namn, adress, telefon, e-post
- organisationsnummer. För juridiska personer ska registreringsbevis från Bolagsverket eller bestyrkt uppgift om firmatecknare bifogas.
- om sökanden företräds av ett ombud ska ombudets namn, adress och telefon anges. Fullmakt i original ska bifogas
- kontaktpersons telefon och e-post

2. Vad ansökan avser

- nyetablering, befintlig verksamhet, utökad produktion
- ändring av viss del av verksamheten
- den planerade produktionens omfattning
- verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)
- om verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250)
- om verksamheten omfattas av ”Sevesolagstiftningen” - Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

3. Yrkanden och åtaganden (Observera att det i ansökan tydligt måste framgå vad sökanden yrkar på)

- producerade mängder och liknande
- vilka åtaganden, dvs. vilka åtgärder som bolaget är berett att vidta för att minska miljökonsekvenser av verksamheten med medföljande tidplan och kostnadsberäkning.

Ansökan kan även innehålla yrkanden om:

Verkställighetsförordnande (22 kap 28 § jämfört med 19 kap 5§ 1 st 12 p MB) – Yrkande om verkställighetsförordnande i de fall sökanden så önskar och skälen för detta. Ett verkställighetsförordnande innebär att beslutet ska gälla omedelbart och kan utnyttjas även om beslutet överklagas.

Delbeslut om verksamhetens tillåtlighet (22 kap 26 § MB jämfört med 19 kap 5 § punkt 10 MB) – Sökanden kan yrka på att få påbörja vissa anläggningsarbeten trots att tillståndsfrågan inte är avgjord. Ett sådant beslut får endast meddelas under särskilda förutsättningar. Detta kan tidigast meddelas efter att ärendet är komplett, kungjorts och synpunkter inkommit. Detta innebär att den reella tidsvinsten med ett delbeslut ofta inte blir så stor.

4. Gällande beslut enligt miljöskyddslagen/miljöbalken och andra lagar

- redovisa vilka beslut och villkor som eventuellt gäller för befintlig verksamhet (bifoga gärna kopia av gällande beslut)

5. Beskrivning av verksamheten

- nuvarande förhållanden och den förändring som ansökan avser
- kort historik, när verksamheten startade, typer av verksamhet som har bedrivits på fastigheten etc.

6. Lokalisering

- redovisa valet av plats för verksamheten med omgivningsbeskrivning utifrån vad som framkommit i MKB:n
- fastighetsbeteckning, kommun

7. Teknisk beskrivning

- ritningar och tekniska beskrivningar av processer
- schematiska flöden över processer
- beskrivning av reningsutrustningar, flöden, reningseffekter, utsläppsnivåer
- dimensioneringsunderlag och beräkningar för detta
- beskrivning av hur verksamheten uppfyller Europeiska kommissionens referensdokument (BREF-dokument) om bästa tillgängliga teknik för branschen. BREF-dokument för olika branscher finns på: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

8. De allmänna hänsynsreglerna (se bilaga 5 sidan 19)

- en redovisning av hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap MB följs

9. Redovisning av samråd

- samrådsredogörelse med en redovisning av hur samrådsprocessen har genomförts, vilka synpunkter som framkommit och hur dessa har beaktats

10. Miljökonsekvensbeskrivning (Se bilaga 2 sidan 11)

- miljökonsekvensbeskrivningen ska kunna läsas och förstås som ett från ansökan fristående dokument

11. En icke-teknisk sammanfattning av innehållet i ansökan

12. Underskrift och datum

- ansökan ska undertecknas av behörig firmatecknare för verksamheten

13. Regler som gäller vissa verksamheter (t ex Seveso och industriutsläppsverksamhet)

- Utöver hänsynsreglerna finns branschspecifika förordningar och föreskrifter:

Sevesolagstiftningen (regler om allvarliga kemikalieolyckor)

För att förebygga allvarliga olyckor inom kemiindustrin och begränsa följderna för människor och miljö har EU antagit det så kallade Sevesodirektivet.

I Sverige är direktivet infört genom lagen (SFS 1999:381) med tillhörande förordning (SFS 1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (den så kallade Sevesolagstiftningen), förordningen om skydd mot olyckor samt genom arbetsmiljölagstiftningen.

Den som har en verksamhet där vissa mängder av farliga kemikalier hanteras måste följa vissa regler. De farliga ämnen som berörs av reglerna finns listade i del 1 och 2 i bilagan till förordningen (1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. För verksamheter som omfattas av den högre kravnivån ska en säkerhetsrapport inlämnas som en del i ansökan om tillstånd av verksamheten.

Bilaga 2

Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska innehålla en beskrivning av de direkta och indirekta effekter och konsekvenser på människors hälsa, miljön och hushållningen med naturresurser som den sökta verksamheten kan antas få. MKB:n bifogas ansökan.

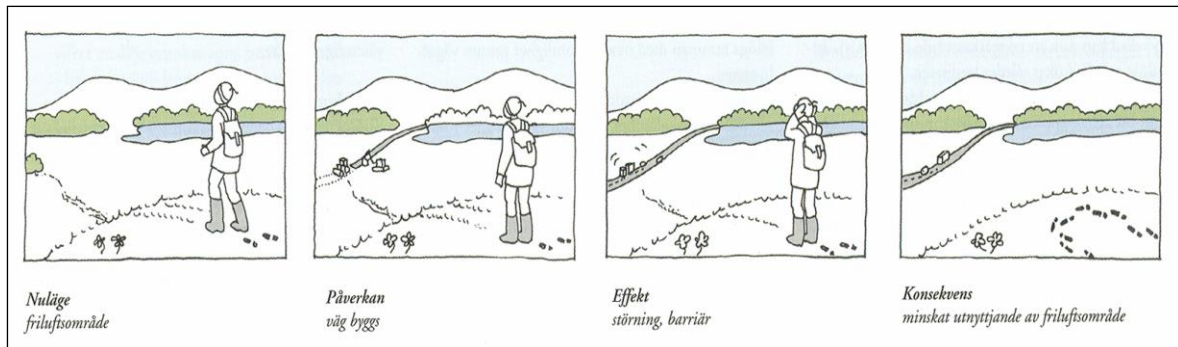

Illustration från MKB-centrum, Sveriges Lantbruksuniversitet

I de fall verksamheten per automatik anses innebära betydande miljöpåverkan och då Länsstyrelsen beslutat att verksamheten har betydande miljöpåverkan bör MKB:n omfatta nedanstående uppgifter. I övriga fall ska MKB:n minst omfatta de delar som angivits i samrådsprocessen. MKB:s omfattning ska anpassas till verksamhetens art och omfattning. Punkter kan både behöva läggas till och dras ifrån!

Nedanstående punkter är en hjälp att uppfylla de krav som finns på MKB:n i MB 6 kap 35 § samt i miljöbedömningsförordning §§ 15 – 19.

1. Administrativa uppgifter

- namn, adress, telefon, e-postadress
- organisationsnummer
- fastighetsbeteckning och fastighetsägare
- kontaktperson (miljöansvarig)
- koordinater i SWEREF 99

2. Verksamhetens utformning och omfattning (nuvarande och planerade)

- Kort orientering av vad ansökan avser t ex processer, producerade mängder, råvaror, drifttider m.m.

3. Planförhållanden

- Beskriv vad som gäller enligt detaljplan/översiktsplan/övriga planer/områdesbestämmelser - utifrån önskad lokalisering
- Situationsplan (karta) med beskrivning av avstånd till bostäder, skolor, daghem, vårdinrättningar och liknande (riktlinjer för skyddsavstånd för olika verksamheter anges i Boverkets allmänna råd 1995:5 "Bättre plats för arbete")

4. Alternativa lokaliseringar och utformningar

- beskrivning och jämförelse mellan alternativa lokaliseringar
- motivering till varför ett visst alternativ förespråkas

Miljökonsekvenserna vid undersökta lokaliseringalternativ och utformningar jämförs med **Nollalternativet** (d v s beskrivning av miljökonsekvenser om verksamheten inte kommer till stånd).

5. Omgivningsbeskrivning

- nuvarande och tidigare markanvändning/verksamhet
- avstånd till bostäder och antal boende i omgivningen
- naturvärden och friluftsliv
- ytvatten (hav, sjöar och vattendrag)
- geologi/hydrogeologi, kustområden
- bergs- och skogsområden
- större opåverkade områden
- historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden.

6. Miljösituation (hur känsligt ett område är)

- naturreservat, nationalparker, områden av riksintressen för naturvård, kulturmiljö, Natura 2000
- våtmarker
- förorenad mark
- områden där kvalitetsnormer har överträts eller riskerar att överträdas

Redovisa avstånd till ovanstående. Här är det viktigt att inte bara se till närheten av platsen för verksamheten utan även t.ex. utsläppspunkt till recipient.

7. Alternativa lösningar

- t.ex. en ändrad process som inte genererar utsläpp, införande av egen reningsutrustning som alternativ till det kommunala reningsverket

8. Motstående intressen

- Beskriv vilka motstående intressen som kan beröra verksamheten utifrån önskad lokalisering gällande t ex riksintressen, naturvårdsintressen, grönområden, kulturmiljö, andra intressen

9. Miljödata

- Resultatet av genomförda recipientundersökningar i sjöar, hav, luft och mark
- Förekomst av och eventuell påverkan på arter listade i artskyddsförordningen (2007:845)

10. Miljökvalitetsnormer

- redovisning av för området gällande miljökvalitetsnormer enligt 5 kap MB
- en redovisning av de åtgärder som vidtas för att miljökvalitetsnormer/-na inte ska överträdas

11. Råvaror och kemikalier

- förbrukning av råvaror, andra insatsvaror och ämnen
- ämnen som utpekats som särskilt farliga (utfasnings- eller riskminskningsämnen) enligt de nationella miljömålen
- förteckning över typ och mängd
- aktuella säkerhetsdatablad – bör inte vara äldre än tre år
- skyddsåtgärder
- förvaringsplats markeras på ritning

Se även PRIO- databasen som är Kemikalieinspektionens prioriteringsguide och ger kunskap om hur du kan gå till väga när du bedömer vilka kemiska ämnen som är acceptabla ur hälso- och miljösynpunkt www.kemi.se.

12. Buller

- bullerkällor, inklusive transporter till och från verksamheten och konsekvenser för omgivningen. Samverkan med buller från andra källor, t.ex. andra industrier, väg/järnväg m.m.
- om buller utgör ett problem redovisas källstyrkor från hela anläggningen och dimensionerande bullerkällor genom mätning och/eller beräkning
- ekvivalentnivåer redovisas för omgivande områden
- bullerbegränsande åtgärder, befintliga och förslag till förbättringar

13. Transporter

- allmän beskrivning - vilka transporter företaget har internt och externt m.m.
- antal tunga transporter per dygn och tidpunkt under dygnet
- lokalisering - avstånd till järnvägsstation, hamn och kollektivtrafik, olika lokaliseringars konsekvenser för transporterna
- hälso- och miljöeffekter (utsläpp, buller) av de transporter som sker till och från verksamheten samt inom den sökta verksamheten
- planerade skyddsåtgärder för att minska hälso- och miljöeffekterna av verksamhetens transporter

14. Energi

- hushållning med energi
 - energiförbrukning
 - åtgärder för energieffektivisering
 - nyckeltal, t.ex. kWh/m² industrilokal
- övrig energiförbrukning
 - förbrukning av el
 - värmepumpar
 - spillvärme
- användning av förnyelsebara energikällor
- utsläpp från förbränning av bränsle
 - bränsletyp och förbrukning, ev. svavelhalt i oljor
 - pannstorlek (MW tillförd effekt)
 - skorstenshöjd - utsläppspunkt markeras på karta
 - utsläpp av SO₂, NO_x, CO₂, stoft m.m.

15. Utsläpp till vatten

- föroreningstyper, mängder samt hur och till vad avledning sker (recipient, avloppsreningsverk, dagvatten)
- processavloppsvatten
 - flöde
 - föroreningsgrad, halter samt mängder per år
 - dimensioneringsberäkningar för reningsanläggningar
 - förslag till reningsutrustningar
 - recipient - utsläppspunkt markeras på karta
- dagvatten
 - brunnars lägen - markeras på karta
 - recipient - utsläppspunkt markeras på karta
- kylvatten
 - flöde
 - eventuella tillsatser
 - temperatur vid avledande till recipient
 - recipient - utsläppspunkt markeras på karta
- sanitärt avloppsvatten
- kommunalt/enskilt avlopp

16. Utsläpp till luft

- typ, halter och mängder av föroreningar
- spridningsberäkningar
- dimensioneringsberäkningar för reningsanläggningar
- förslag till alternativa metoder för rening
- skorstenshöjder och utsläppspunkter - markeras på karta
- luktproblem från utsläppspunkter, ventilationsanläggningar
- förslag till andra eventuella skyddsåtgärder

17. Avfall

- typ av avfall (icke-farligt respektive farligt avfall)
 - avfallskoder enligt avfallsförordningen
 - mängd, förvaringsplatser, invallningar m.m.
 - omhändertagande - återvinning, energiutnyttjande, deponering
- åtgärder för att minska uppkomna avfallsmängder och avfallets farlighet

18. Hushållning med mark och vatten samt andra resurser

- återanvändning, materialåtervinning, energiutvinning m.m.
- livscykelanalyser för framställda produkter kan i vissa speciella fall vara aktuella
- redovisning av nuvarande förhållanden jämfört med kommande förhållanden

19. Förorenade områden

- finns misstanke om att mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar kan vara förorenade?

- har miljöundersökningar genomförts i anknytning till verksamheten (t ex MIFO, Metod för Inventering av Förorenade Områden, fas 1 och 2)
 - var (markera gärna på karta)
 - när (vilket år) och
 - vilken typ av undersökningar har genomförts (t ex mark-, sediment- och grundvattenundersökningar)
- har någon del av fastigheten tidigare sanerats
 - var (markera gärna på karta)
 - när (vilket år)
 - vilka föroreningar återfanns och på vilket sätt sanerades området i fråga
- åtgärder för att förebygga, hindra eller motverka skador eller olägenheter när verksamheten upphör och att återställa platsen för verksamheten i ett tillfredsställande skick
- Vid IED-anläggningar: Statusrapport

20. Driftstörningar och risk för olyckor t.ex. haveri, brand och dylikt

- beskrivning av identifierade risker för olyckor i en **riskanalys**
- effekter och konsekvenser vid driftstörningar och eventuella olyckor på platsen t.ex. brändning, haveri, brand
- genomförda och planerade riskreducerande åtgärder och rutiner
- i de fall verksamheten omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SFS 1999:381 "Sevesolagen") ska en **säkerhetsrapport** ingå i ansökan

21. Miljömål

- koppling till de miljömål som är aktuella för verksamheten. Verksamhetens inverkan på möjligheten att uppfylla de regionala och nationella miljömålen samt även lokala miljömål, om sådana finns framtagna (Se Länsstyrelsens hemsida)

22. Klimateffekter

- Verksamhetens klimatpåverkan
- Verksamhetens utsatthet och sårbarhet för klimatförändringar eller andra yttre händelser.

23. En icke-teknisk sammanfattning av innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen

24. Bilagor som bör medfölja MKB:n

1. Situationsplan
2. Gällande detaljplan/områdesplan med planbestämmelser
3. Ritningar där följande markeras:
 - Utsläppspunkter till luft (energi och processer)
 - Utsläppspunkter till vatten (processavloppsvatten, dagvatten, kylvatten, sanitärt avloppsvatten)
 - Förvaringsplats för råvaror och kemikalier
 - Förvaringsplats för farligt avfall

Bilaga 3

Exempel på informationsskrift till särskilt berörda under samrådsskedet

Information och samråd om planerad anläggning förpå fastigheten
.....

Planerad verksamhet

Här ges en kort beskrivning av befintlig och planerad verksamhets omfattning och utformning. Ange översiktligt vad som är tänkt att produceras, planerade produktionsvolymerna, avfallshantering och transporter till och från verksamheten (ev. ökning, vägval etc).

Förslag till lokalisering

Här ges en presentation av den lokalisering som bolaget för närvarande anser lämpligast. Ange de viktigaste motiven för den föreslagna lokaliseringen. En kartskiss bör bifogas.

Förutsedd miljöpåverkan

Ange översiktligt de miljöeffekter som bedöms uppkomma avseende utsläpp till luft, mark, vatten, buller, och lukt m.m. Även ev. inverkan på natur- och kulturmiljöer bör tas med. Om verksamheten omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor ska en kort redogörelse finnas för hur olyckor ska förebyggas och begränsas.

Uppgifter om företaget

Ange adress, telefonnummer, kontaktperson m.m. som de berörda behöver känna till.

Verksamheten kommer att tillståndsprövas enligt miljöbalken. OBS – denna text bör alltid vara med!

Den verksamhet som vi planerar är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Prövningen omfattar en rad moment som syftar till att ge berörda parter möjlighet att påverka kommande beslut.

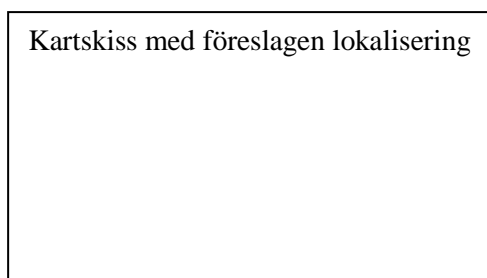
Denna information är ett led i samrådsprocessen. Den ska genomföras innan ansökan upprättas och ges in till Länsstyrelsen. Sökanden ska lämna upplysningar till de berörda så att de ges möjlighet att fråga och lämna synpunkter. Den här informationsskriften är avsedd att tillgodose upplysningsskyldigheten.

Välj ett av nedanstående alternativ

Alt 1: Om Du vill ha ytterligare information och tillfälle att ställa frågor och framföra synpunkter är Du välkommen att ta kontakt med NN på telefon XXXX senast den XXXX. Du är också välkommen att lämna allmänna upplysningar om sådant som vi bör känna till i vår fortsatta

planering. Du kan också skicka in dina synpunkter till oss på adressen De ska vara oss tillhanda senast den

Alt 2: Vi kommer att ha ett samrådsmöte kl.....deni..... Du är välkommen till mötet för att få ytterligare information och tillfälle att framföra synpunkter, förslag och invändningar. Du är också välkommen att lämna allmänna upplysningar om sådant som vi bör känna till i vår fortsatta planering. Har Du inte möjlighet att närvara vid mötet så kan Du lämna dina synpunkter till NN på telefon XXXX senast den XXXX. Du kan också skicka in dina synpunkter till oss på adressen De ska vara oss tillhanda senast den

Följande text(ruta) nedan bör alltid vara med:

För Dig som är berörd av verksamheten är det viktigt att känna till hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken går till i fortsättningen. Här ges en kortfattad resumé. För utförligare information, kontakta Länsstyrelsen (alt. se www.lansstyrelsen.se/orebro, Miljöskydd, Att söka tillstånd).

- Det som framkommer under samrådet sammanfattas av sökanden i en samrådsredogörelse och lämnas in till Länsstyrelsen.
- Efter att samråd genomförts upprättar sökanden en miljökonsekvensbeskrivning som tillsammans med ansökan lämnas in till Länsstyrelsen.
- Vid behov åläggs sökanden att komplettera ansökan.
- Ansökan kungörs i ortspressen och allmänheten ges tillfälle att yttra sig till Länsstyrelsen. Om Du har synpunkter är det viktigt att Du skriftligen inkommer med dina synpunkter i detta skede. Länsstyrelsen begär också in yttranden från kommunens miljönämnd m fl.
- Inkomna yttranden granskas och sökanden ges möjlighet att bemöta dem.
- Länsstyrelsens Miljöprövningsdelegation fattar beslut.
- Beslutet kan överklagas av verksamhetsutövaren, grannar och andra berörda.
- Överklagande avgörs av Mark- och miljödomstolen.

Underskrift av verksamhetsutövaren

Exempel på annons**Bilaga 4****Samråd avseende ansökan om tillstånd till (typ av verksamhet)**

(Bolaget AB) planerar att söka tillstånd enligt miljöbalken till (verksamhet) vid (plats/fastighetsbeteckning) i (kommun).

(Bolaget AB) (kort beskrivning av verksamheten)

Verksamheten medför miljöpåverkan genom (utsläpp till vatten/luft/ mark, buller mm)

Omfattas verksamheten av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor?

Vill du veta mer kan du kontakta (namn, tel, e-postadress, hemsida, postadress)

Synpunkter ska ha kommit in senast xx (*minst tre veckor*) till (namn, tel, e-postadress, hemsida, postadress)

De kommer därefter att redovisas till Länsstyrelsen i en samrådsredogörelse.

Använd gärna bolagets logotype eller liknande för att göra annonsen mer synlig

De allmänna hänsynsreglerna

Bilaga 5

Verksamhetsutövaren är skyldig att visa att Miljöbalkens allmänna hänsynsregler följs. Hänsynsreglerna återfinns i 2 kap. Miljöbalken, och kan sammanfattas så här:

Bevisbörderegeln. Den som bedriver eller avser att driva en verksamhet har bevisbördan för att visa att miljöbalkens hänsynsregler iakttas.

Kunskapskravet. Den som bedriver en verksamhet ska skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet. Om erforderlig kunskap inte finns dokumenterad kan det innebära att egna utredningar och undersökningar måste genomföras.

Försiktighetsprincipen. Det ställs krav på att alla som bedriver en verksamhet ska vidta de försiktighetsmått som behövs för att undvika olägenhet eller skada för människors hälsa eller miljön. Det är *risken* för negativ påverkan som medför skyldighet att vidta åtgärder. Denna grundläggande hänsynsregel avser inte bara miljöstörningar, som exempelvis utsläpp och buller, utan även utarmande av värdefulla natur- och kulturmiljöer eller misshushållning med naturresurser, energi eller material.

Bästa möjliga teknik. För yrkesmässig verksamhet ska bästa möjliga teknik användas för att förebygga skador på miljön. Med detta avses både den använda teknologin och det sätt på vilket en anläggning konstrueras, underhålls, drivs samt hur den avvecklas. Tekniken måste från teknisk och ekonomisk synpunkt vara industriellt möjlig att använda inom branschen. Den ska finnas tillgänglig och inte bara förekomma på experimentstadiet. Den behöver dock inte finnas i Sverige. Kostnaden får dock inte vara oskälig i förhållande till miljövinsten.

Bästa lokalisering. Platsen för en verksamhet ska vara lämplig med hänsyn till miljöbalkens mål (1 kap 1§) och dess hushållningsbestämmelser (3 och 4 kap). Platsen ska också väljas så att verksamheten kan bedrivas med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö. Lokaliseringsregeln gäller givetvis vid ny verksamhet men även vid utvidgningar och omprövningar av befintliga verksamheter.

Hushållning och kretslopp. Den som bedriver en verksamhet ska använda råvaror och energi så effektivt som möjligt, och utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. Vid bedömning ska nyproducerat respektive återvunnet materials totala miljöpåverkan vägas mot varandra i ett vaggan-till-graven-perspektiv. I första hand ska förnybara energikällor användas.

Produktvalsprincipen. Man ska välja sådana kemiska produkter och varor som är minst skadliga för miljön.

Skälighetsregeln. För de hänsynsregler som nu återgivits gäller att de ska uppfyllas i den mån det inte kan anses orimligt att uppfylla dem.

Ansvar att avhjälpa skador. Den som orsakat skada för miljön ansvarar för att avhjälpa den.

Stoppregeln. En verksamhet får inte bedrivas om den medför risk för att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller miljön försämrats avsevärt.

För mer information, välkommen att kontakta:**Länsstyrelsen i Örebro län**

Stortorget 22
701 86 Örebro
Telefon: 010-224 80 00 (växel)
Hemsida: www.lansstyrelsen.se/orebro

Länsstyrelsen i Värmlands län

Våxnäsgatan 5
651 86 Karlstad
Telefon: 010-224 70 00
Hemsida: www.lansstyrelsen.se/varmland

Lagtext - exempel på leverantörer

Notisum AB
Hemsida: www.notisum.se
Telefon: 08-622 14 00

Wolters Kluwer
Hemsida: www.wolterskluwer.se
Telefon: 08-598 191 90

Naturvårdsverket

Hemsida: www.naturvardsverket.se
Telefon: 010-698 10 00
Ger ut s.k. Fakta- och Branschfaktablad, föreskrifter och Allmänna Råd för olika verksamhetstyper.

Kemikalieinspektionen

Hemsida: www.kemi.se
Telefon 08-519 41 100

Boverket

Hemsida: www.boverket.se
Telefon: 0455-35 30 00
Bättre plats för arbete: planering av arbetsområden med hänsyn till miljö, hälsa och säkerhet
Serie: Boverkets allmänna råd: 1995:5.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)Hemsida: www.msb.se

Telefon: 0771-240 240

TrafikverketHemsida: www.trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

TransportstyrelsenHemsida: www.transportstyrelsen.se

Telefon: 0771-503 503

Havs- och vattenmyndighetenHemsida: www.havochvatten.se

Telefon: 010-698 60 00

SkogsstyrelsenHemsida: www.skogsstyrelsen.se

Telefon: 036-35 93 00

Sveriges geologiska undersökning (SGU)Hemsida: www.sgu.se

Telefon: 018-17 90 00

Statens Geotekniska institut (SGI)Hemsida: www.swedgeo.se

Telefon: 013-20 18 00

FörsvarmaktenHemsida: www.forsvarsmakten.se

Telefon: 08-788 75 00

www.lansstyrelsen.se/orebro

Besöksadress: Stortorget 22
Postadress: 701 86 Örebro
Telefon: 010-224 80 00
E-post: orebro@lansstyrelsen.se